

אולימפיאדה

מהר יותר, גבוה יותר, חזק יותר...

דף הבית | אולימפיאדה - ציר הזמן | ענפים אולימפיים | ישראל באולימפיאדה | רצח י"א הספורטאים

אולימפיאדה

המידע בעמוד זה מופיע בוויקיפדיה

המשחקים האולימפיים הם אירוע עולמי של תחרויות ספורט רב-ענפיות הנערך אחת לארבע שנים. במשחקים האולימפיים משתתפים טובי הספורטאים מכל העולם, והם נחשבים ברוב הענפים האולימפיים לאירוע השיא. המשחקים האולימפיים הם גם האירוע התקשורתי הגדול ביותר בעולם.

המונח אולימפיאדה הוא למעשה התקופה בת 4 שנים שבין המשחקים האולימפיים, אך הוא משמש גם לתיאור האירוע עצמו, ובהשאלה כדי לציין אירועי ספורט כלל-עולמיים נוספים.

המשחקים האולימפיים ביוון העתיקה

במקור, המשחקים האולימפיים העתיקים, נערכו ביוון העתיקה בעיר אולימפיה. המשחקים האולימפיים הראשונים התקיימו בשנת 776 לפנה"ס והיו אירוע יוני פנימי בלבד, אך החל מהמאה ה-3 לפנה"ס שותפו גם ספורטאים ממדינות אחרות במשחקים, והאירוע, שהיה אירוע של תהילה אישית, הפך להיות אירוע של תהילה מדינית. האירוע היה חשוב עד כדי כך שהמלחמות הופסקו עד לסיום התחרויות. לאירוע היה ממד דתי והוקרבו בו קורבנות.

ענפי הספורט שכללו המשחקים האולימפיים ביוון העתיקה היו זריקת דיסקוס, היאבקות, איגרוף, פאנקרטיון (שילוב בין היאבקות לאגרוף) ריצה, קפיצה לרוחק, הטלת כידון ומירוץ מרכבות. המנצחים זכו לזרי עלי עץ זית, המדליות של אותם זמנים, ולהערכה ולפסלים ולשירים שהנציחו אותם. המפסידים לא קיבלו דבר, כיוון שביוון העתיקה המושג ש להשתתפות למען ההשתתפות לא היה קיים. במשחקים השתתפו גברים בלבד, שהתחרו בעירום מלא. לא רק שנשים נשואות לא הורשו להשתתף, גם נאסר עליהן לצפות במשחקים. נשים שנתפסו מציצות הוצאו להורג. תחרויות מיוחדות לבתולות נערכו זמן קצר לאחר קיום המשחקים האולימפיים. התחרות נקראה בשם "הראיה", על-שם הרה, אשתו של זאוס, שהיא גם מגוננת הבתולות.

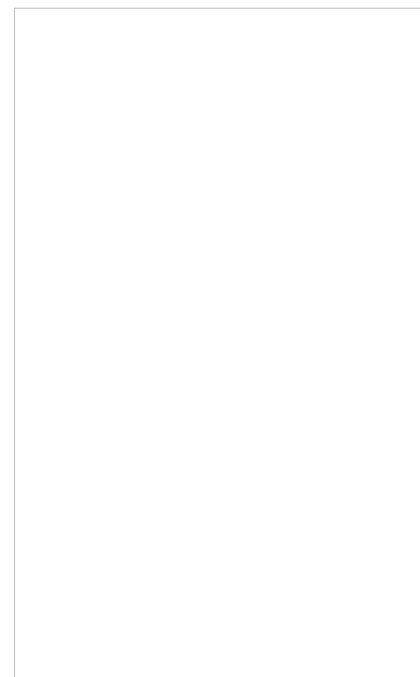
האולימפיאדות בעת החדשה

בול מזרח-גרמני שיצא לרגל האולימפיאדה ב-1960 והמסורת האולימפית חודשה בשנת 1894 בוועידה בינלאומית, בהשתתפות נציגים מ-13 ארצות שהתקיימה בסורבון שבפריז, והוחלט פה אחד על חידוש המשחקים האולימפיים. מי שהוביל את הרעיון היה הברון פייז דה קוברטן. דה קוברטן הוא אשר טבע את הסיסמה "לא הניצחון חשוב אלא ההשתתפות", אך גם את הסיסמה שהפכה לסיסמת הספורט בכללותו: "מהר יותר, גבוה יותר, חזק יותר!".

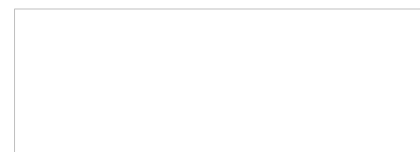
כמתבקש, המשחקים המחודשים הראשונים, שנערכו ב-6 באפריל 1896, התקיימו באותנה. במשחקים אלו השתתפו 245 מתחרים מ-14 מדינות ב-43 תחרויות, למעלה מ-200 מהם היו יוונים. לפני כן לא אורגנו תחרויות בינלאומיות בסדר גודל כזה. תביעתה של יוון שכל המשחקים יתקיימו בשטחה לא התקבלה, והוחלט על סבב במדינות העולם השונות. בהתאם להחלטה זו, ארבע שנים מאוחר יותר במשחקים שהתקיימו בפריז השתתפו למעלה מפי 4 יותר ספורטאים, כולל 11 נשים, שהורשו להשתתף לראשונה, בגולף ובטניס.

מאז הפכו המשחקים למסורת, מדי ארבע שנים, פרט לתקופת מלחמות העולם שמנעו קיום שלוש אולימפיאדות (הששית, השתים עשרה והשלוש עשרה). בניגוד ליוון, הרוח הספורטיבית המודרנית לא עמדה כנגד יצר המלחמה המודרני. מאז האולימפיאדה

מכונת קפה | הובלות | טיפול זוגי

מכונת אספרסו | שיעורים פרטיים

הראשונה צמחו מספר המשתתפים ומספר התחרויות והגיעו למספר של 10,651 משתתפים ב-300 תחרויות בסידיני 2000.

האולימפיאדות ומדינות העולם

באופן מסורתי ישנן מדינות בעלות מסורת ספורטיבית ארוכה. ארצות הברית אמנם מחזיקה בכמות המדליות הגבוהה ביותר, אך זה נובע מהעובדה שברית המועצות הצטרפה לתחרות רק בשנת 1952, וזכתה בכמות הרבה ביותר של מדליות כמעט בכל אולימפיאדה עד התפרקותה. ברוב האולימפיאדות התייצבה במקום הראשון, וזכתה במירב המדליות. תופעה נוספת מעניינת היא שמדינה שבה נערכים המשחקים, על פי רוב זוכה בהרבה יותר מדליות מאשר באולימפיאדות הנערכות מחוץ לגבולה. כך ניתן להבחין באופן בולט במדינות שזכו במקום ראשון במספר המדליות כאשר אלו התקיימו בתחומן, צרפת באולימפיאדת פריז 1900, בריטניה באולימפיאדת לונדון 1908, וגרמניה באולימפיאדת ברלין 1936.

בראש רשימת המדינות בעלות מספר המדליות הגדול ביותר באולימפיאדות עומדות המדינות הבאות (נכון לשנת 2008): ארצות הברית - 2291 מדליות, ברית המועצות לשעבר - 1010 מדליות, בריטניה - 715 מדליות, צרפת - 636 מדליות, ואיטליה - 522 מדליות. דירוג לפי האולימפיאדות האחרונות מעלה תמונה דומה: ארצות הברית (בסידיני 97 מדליות, ובאטלנטה 101 מדליות, ובברצלונה 108), אחריה רוסיה (בסידיני 88 מדליות, ובאטלנטה 63, ובברצלונה 111). במשחקי אתונה 2004 טיפסה סין למקום השני בדירוג ונטלה את ההגמוניה האמריקנית במשחקי אולימפיאדת בייג'ינג (2008) בגריפת מספר מדליות הזהב הרב ביותר.

כללים והגבלות

רק מי שהוא אזרח המדינה או התאזרח בה יכול לייצג מדינה ולהשתתף בתחרויות. לעיתים ספורטאים שאינם נכנסים לפי כללי מדינתם לאולימפיאדה, מחפשים חסות של מדינה אחרת ומתאזרחים בה כדי שיוכלו להשתתף. במקצועות האולימפיים אין גיל מינימום גורף לכל המקצועות. יש מקצועות שיש בהן גיל מינימום ויש מקצועות שאין בהן גיל מינימום. כך למשל בעוד שבהתעמלות גיל המינימום עומד על גיל 16, בקפיצות למים גיל המינימום עומד על גיל 13. רק בענף אחד מותר לעשות שימוש בבעלי חיים - ענף הרכיבה בו מתבצעת רכיבה על סוסים. לכל ענף ומקצוע יש חוקים והגבלות שונות הנגזרים בדרך כלל מהמטלה שנדרשת מהמתחרה. יש ענפים שיש בהם הגבלת זמן, שתוכה חייב האתלט לבצע את המטלה, בעוד שבענפים אחרים לא קיימת כלל הגבלת זמן.

סמל האולימפיאדה

הסמל האולימפי, בצורת חמש טבעות שלובות, תוכנן לראשונה ב-1913 על ידי הברון פייר דה קוברטן. הטבעות מסמלות את האיחוד של חמשת "חלקי העולם" (יבשות). הצבעים (אדום, כחול, ירוק, צהוב, שחור והרקע הלבן) נבחרו מכיוון שבעת הנהגת הסמל לכל מדינה היה לפחות אחד מהצבעים הללו על דגלה הלאומי. יש המפרשים את הצבעים כמיצגים את חמש היבשות, אף על פי שהצבעים לא נבחרו בשל כך. האדום מיצג את יבשת אמריקה, שחור - אפריקה, כחול - אוקיאניה, ירוק - אירופה, צהוב - אסיה. הטבעות הוצגו לראשונה במשחקים באנטוורפן, 1920. חמש הטבעות על רקע לבן מופיעות בדגל האולימפי, שמונף בכל חגיגה של המשחקים האולימפיים.

הוועד האולימפי הבינלאומי

הגוף העליון של התנועה האולימפית, אשר בחסותו מתקיימים המשחקים האולימפיים המודרניים הוא הוועד האולימפי הבינלאומי. הוועד נוסד בפריז ב-23 ביוני 1894, בכינוס שבו הוחלט על חידוש המשחקים האולימפיים וקיום האולימפיאדה הראשונה באתונה ב-1896.

הוועד האולימפי הבינלאומי מורכב מ-115 חברים, 70 מתוכם נבחרים על בסיס אישי והאחרים הם נציגי פדרציות ספורט בינלאומיות, נציגי ועדים אולימפיים לאומיים ונציגי הספורטאים האולימפיים. החבר הראשון והיחיד מישראל בוועד הבינלאומי הינו אלכס גלעד. הוועד האולימפי הבינלאומי אחראי על כל ההיבטים הקשורים בארגון האולימפיאדות, כולל בחירת הערים שבהן יתקיימו המשחקים ותוכנית התחרויות במשחקים.

טקסים באולימפיאדה

טקס הפתיחה של האולימפיאדה הראשונה - אולימפיאדת אתונה (1896)
טקס הפתיחה של האולימפיאדה העשרים ושבע - אולימפיאדת סידני (2000) האולימפיאדה נפתחת בטקס פתיחה מרשים, שבו המדינה המארחת מציגה את

סרטונים | מצגות | דיכאון

בדיחות | סרטים לצפייה ישירה

תרבותה, ובו צועדים הספורטאים וחברי המשלחות על פי משלחותיהם. באופן מסורתי פותחת את מצעד המשלחות יוון ומסיימת אותו המשלחת של המדינה המארחת, כאשר ביניהן שאר המשלחות מסודרות לפי סדר הא"ב על פי שפת המדינה המארחת. בשיאו של הטקס מגיע לאצטדיון הלפיד האולימפי, אשר הוצת באולימפיה ביוון והועבר מיד ליד במירוץ שליחים שכלל אלפי רצים ונמשך שבועות או חודשים (מירוץ מסוג זה נערך לראשונה באולימפיאדת ברלין (1936)), והספורטאי שזכה בכבוד להיות הרץ האחרון מדליק את האש האולימפית אשר תבער במשך 17 ימים עד סיום המשחקים. ראש המדינה המארחת מכריז רשמית על פתיחת המשחקים, ומשביעים את הספורטאים והשופטים.

בטקס נעילת האולימפיאדה מונפים דגל המדינה המארחת, הדגל האולימפי, דגל יוון שבמקביל גם מושמע המנונה. (הנפת הדגל היווני והשמעת ההמנון הם כהוקרה ליוונים שנתנו את ההשראה לתחרות זו) ולבסוף דגל המדינה שעתידה לארח. הספורטאים המצטיינים נכנסים לאצטדיון כאשר הם נושאים את דגלי מדינותיהם, ובעקבותיהם נכנסים שאר הספורטאים במעורבב, כסמל לאחדות שיוצרת האולימפיאדה בין העמים. לאחר מכן מתכנסים גם המתנדבים שסייעו לקיום האלומפיאדה. בשלב הנאומים נאמים ראש העיר המארחת ויושב ראש הוועד האולימפי ומובעת תודה למארגנים. דגל המשחקים האולימפיים מורד ומועבר לראש העיר המארחת את המשחקים הבאים. בסיום הטקס מכובה האש האולימפית, שדלקה בכל זמן קיום המשחקים.